

Bruselj, 12. december 2019
(OR. en)

15088/19

Medinstitucionalna zadeva:
2019/0273 (COD)

COMER 161
WTO 346
CODEC 1777

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	12. december 2019
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2019) 623 final
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Uredbe (EU) št. 654/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o izvrševanju pravic Unije za uporabo in uveljavljanje pravil mednarodne trgovine

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2019) 623 final.

Priloga: COM(2019) 623 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 12.12.2019
COM(2019) 623 final

2019/0273 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (EU) št. 654/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o izvrševanju pravic Unije za uporabo in uveljavljanje pravil mednarodne trgovine

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Ta predlog zadeva spremembo Uredbe (EU) št. 654/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju pravic Unije za uporabo in uveljavljanje pravil mednarodne trgovine ter spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 3286/94 o določitvi postopkov Skupnosti na področju skupne trgovinske politike za zagotovitev izvrševanja pravic Skupnosti po mednarodnih pravilih trgovanja, zlasti tistih, ki so dogovorjena v okviru Svetovne trgovinske organizacije (v nadaljnjem besedilu: uredba o izvrševanju ali Uredba)¹. Cilj spremembe je zaščita interesov Unije v okviru mednarodnih trgovinskih sporazumov v primerih, ko tretje države sprejmejo nezakonite ukrepe in hkrati blokirajo postopke za reševanje sporov. Uredba prvotno ni bila zasnovana za obravnavanje takih primerov, vendar trenutni razvoj dogodkov, in sicer blokiranje reševanja sporov v okviru Sporazuma o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (STO), zahteva, da Unija čim prej ukrepa za zaščito svojih interesov.

Predlog je v skladu s prednostno nalogo Unije, da učinkovito uveljavlja pravice Unije, ki izhajajo iz mednarodnih trgovinskih sporazumov. Politične usmeritve za Komisijo določajo, da „moramo zagotoviti, da lahko uveljavimo svoje pravice, tudi z uporabo sankcij, če bodo drugi blokirali reševanje trgovinskega spora“², in tak pristop je potrjen v poslanici za komisarja za trgovino³.

S predlagano spremembo se bo razširilo področje uporabe uredbe o izvrševanju, da se omogoči ukrepanje v primeru blokiranja postopkov za reševanje sporov. To spremembo je treba sprejeti zelo hitro, da se zagotovi varstvo pravic Unije. Da se sozakonodajalcema omogoči hitro sprejetje, se ne predlagajo nobene druge spremembe.

– Blokiranje reševanja sporov

Organ STO za reševanje sporov že več kot dve leti ne more zapolniti prostih delovnih mest v Pritožbenem organu STO. Zaradi blokiranja imenovanj bo imel Pritožbeni organ od 11. decembra 2019 le enega člana. Zato Pritožbeni organ od tega datuma ne bo mogel obravnavati novih pritožb. Članice STO se bodo lahko izognile zavezujočim odločbam in posledično svojim mednarodnim obveznostim, tako da se pritožijo na poročila odbora. Kadar se vloži pritožba na poročilo odbora, Pritožbeni organ pa ne more delovati, zapade spor v pravno praznino in ostane nerešen (zaradi česar je nastal izraz *appealing „into the void“* – pritožiti se v prazno). To pomeni, da v teh primerih sistem STO za reševanje sporov ne bo zavezujoč. Nazadnje bodo ogroženi gospodarski interesi Unije, če pravil mednarodne trgovine ne bo mogoče učinkovito izvajati.

Unija te nove razmere intenzivno obravnava na dva načina: i) s pripravo predlogov za odpravo pomislekov tistih članic STO, ki blokirajo imenovanja in nadaljnje sodelovanje s

¹ Uredba (EU) št. 654/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju pravic Unije za uporabo in uveljavljanje pravil mednarodne trgovine ter spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 3286/94 o določitvi postopkov Skupnosti na področju skupne trgovinske politike za zagotovitev izvrševanja pravic Skupnosti po mednarodnih pravilih trgovanja, zlasti tistih, ki so dogovorjena v okviru Svetovne trgovinske organizacije (UL L 189, 27.6.2014, str. 50).

² Politične usmeritve naslednje Evropske komisije za obdobje 2019–2024

³ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_sl.pdf.

³ Poslanica predsednice von der Leyen z dne 1. decembra 2019 komisarju za trgovino.

članicami STO⁴, ter ii) z razvojem ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih v obliki začasne ureditve, ki naj bi nadomestila pritožbeni mehanizem STO, dokler se ta ponovno ne vzpostavi, in sicer z arbitražo v skladu s členom 25 Dogovora STO o reševanju sporov⁵. Taka začasna pritožbena ureditev ohranja pritožbeni preizkus in zato ne vodi le do končne odločbe po dokončnem zaključku postopka obravnave STO, ki je sestavljen iz dveh faz, ampak tudi do odločbe, ki jo je mogoče izvršiti v skladu s pravili STO. Gre za začasno rešitev za obdobje pred nadaljevanjem delovanja Pritožbenega organa. Vendar začasna ureditev ni samodejni mehanizem in zanj so potrebni individualni dogovori z drugimi članicami STO.

Obstaja tudi tveganje, da reševanje sporov v zvezi z drugimi mednarodnimi trgovinskimi sporazumi Unije, vključno z dvostranskimi in regionalnimi, zlasti starejšimi sporazumi, ni uspešno, če tretja država ne sodeluje, kot bi morala za učinkovito reševanje sporov. Tretja država lahko na primer ne imenuje razsodnika in vzpostavljen ni noben nadomestni mehanizem, ki bi kljub temu omogočil nadaljevanje reševanja sporov. V tem primeru bodo ogroženi gospodarski interesi Unije, kar zahteva tako zaščito, kot je opisana zgoraj. Ta položaj dobi dodaten pomen glede na vse večjo osredotočenost Unije na izvrševanje. Pričakuje se tudi večja uporaba reševanja sporov v okviru dvostranskih in regionalnih prostotrgovinskih sporazumov Unije, saj bo vse več teh sporazumov začelo veljati in bodo določali obveznosti STO plus. Unija je dejansko nedavno sprožila prve tri take primere.

– *Uredba o izvrševanju*

Po sprejetju Lizbonske pogodbe sta Evropski parlament in Svet sprejela uredbo o izvrševanju kot skupni zakonodajni okvir za uveljavljanje pravic Unije na podlagi mednarodnih trgovinskih sporazumov, ki temelji na jasnih in predvidljivih pravilih za ukrepanje Komisije. Sozakonodajalca sta Komisijo pooblastila, da pravočasno sprejme izvedbene akte v skladu s členom 291 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), in sicer za področje uporabe, ki ga določa Uredba, ter v mejah in v skladu z merili, ki so izrecno določena.

V skladu z Uredbo lahko Komisija sprejme naslednje vrste ukrepov trgovinske politike: carinske dajatve, količinske omejitve na uvoz ali izvoz blaga ter ukrepe pri javnem naročanju. Take ukrepe bi bilo treba izbrati in oblikovati na podlagi objektivnih meril, vključno z učinkovitostjo ukrepov pri spodbujanju tretjih držav, da upoštevajo pravila mednarodne trgovine, njihovim potencialom, da zagotovijo pomoč nosilec gospodarske dejavnosti v Uniji, ki so jih prizadeli ukrepi tretjih držav, in z namenom čim večjega zmanjšanja negativnega ekonomskega učinka v Uniji, tudi kar zadeva osnovne surovine.

Področje uporabe Uredbe zajema sprejetje, začasno opustitev, spremembo in odpravo izvedbenih aktov v zvezi z:

- (a) uveljavljanjem pravic Unije, ki izhajajo iz zavezujočih večstranskih in dvostranskih pravil za reševanje sporov,
- (b) izravnalnimi ukrepi iz večstranskih in dvostranskih pravil o zaščitnih ukrepih ter
- (c) izravnalnimi ukrepi v primerih sprememb, ki jih izvedejo tretje države v zvezi s svojimi koncesijami v skladu s členom XXVIII GATT 1994.

⁴ Postopek vodi veleposlanik Walker z Nove Zelandije, ki je trenutni predsednik Organa STO za reševanje sporov.

⁵ Svet Evropske unije je pobudo odobril 27. maja 2019 in 15. julija 2019, Evropski parlament pa jo je 28. novembra 2019 podprl z resolucijo.

Zlasti v zvezi z uveljavljanjem pravic Unije v okviru zavezujočega večstranskega in dvostranskega reševanja sporov je Komisija pooblaščen, da za zaščito interesov Unije uvede ukrepe trgovinske politike v primeru nezakonitega ukrepa tretje države, zlasti da spodbudi tretjo državo k spoštovanju predpisov. Vendar so taki ukrepi mogoči le na podlagi uspešnega zaključka postopkov za reševanje sporov v zvezi z ukrepi tretje države.

Uredba torej ne zagotavlja pooblastil za primere, v katerih postopki za reševanje sporov ne delujejo in jih zato ni mogoče zaključiti, kot so primeri blokiranja mehanizmov za reševanje sporov. Ta predlog spremembe uredbe o izvrševanju odpravlja to vrzel z razširitvijo sprožilcev za ukrepanje v okviru uredbe o izvrševanju na take primere.

– *Politični premisleki*

Predlagana sprememba se osredotoča predvsem na primere, v katerih je po tem, ko je Uniji uspelo doseči ugodno odločbo odbora STO za reševanje sporov, postopek blokiran, ker se druga stranka pritoži nad poročilo odbora STO „v prazno“ in se ne strinja z začasno arbitražo pritožb v skladu s členom 25 Dogovora STO o reševanju sporov. V takem primeru izid postopka za reševanje sporov ne bo zavezujoč.

Poleg tega je predlagana sprememba namenjena podobnim situacijam, ki lahko nastanejo v okviru drugih mednarodnih trgovinskih sporazumov, zlasti regionalnih ali dvostranskih, če tretja država ne sodeluje, kot bi morala za učinkovito reševanje sporov. Tretja država lahko na primer ne imenuje razsodnika in vzpostavljen ni noben nadomestni mehanizem, ki bi kljub temu omogočil nadaljevanje arbitraže.

Zaradi skladnosti in učinkovitosti predlog zajema obe situaciji. Obe situaciji imata iste temeljne vzroke in iste negativne posledice za gospodarske interese Unije. Njuna skupna točka je, da bi morala biti Unija zmožna uveljavljati svoje pravice in da bi bilo to treba v največji možni meri storiti z neodvisno obravnavo. Kadar to ni mogoče in je druga stranka odgovorna za blokiranje izvajanja zavezujoče neodvisne obravnave, bi morala biti Unija kljub temu zmožna uveljavljati svoje pravice.

Ta predlog zagotavlja, da je Unija opremljena s potrebnimi orodji za zaščito svojih gospodarskih interesov, če se to izkaže za potrebno. Ukrepanje je odraz zavezanosti Unije multilateralizmu in zavezujoči neodvisni obravnavi.

Če bi se Unija odločila, da tega ukrepa ne bo sprejela, bi bila posledica zgoraj opisanih primerov blokiranja reševanja sporov ta, da Unija svojih pravic ne bi mogla pravočasno zaščititi. To bi lahko celo spodbudilo tretje države, da preprečijo obravnavo, ko ima Unija pravice na podlagi mednarodnega sporazuma, ki ga tretja država krši.

Dopolnitev okvira, ki že obstaja v obliki Uredbe, bi Uniji omogočila hitro ukrepanje. Hitrost ukrepanja je ključna. Tako ukrepanje kot tudi logika same Uredbe sta zato bolj na mestu, kot da se predvidi redni zakonodajni postopek za sprejetje ukrepov trgovinske politike v vsakem posameznem primeru, v katerem tretja država ohranja take vrste ukrep, ki gre redno v postopek reševanja sporov, vendar blokira postopek obravnave.

Ukrepi trgovinske politike, sprejeti na podlagi Uredbe, so namenjeni zlasti spodbujanju tretje države, da preneha kršiti trgovinski sporazum Unije, potem ko je bila Unija uspešna v postopku reševanja sporov. Predlagana sprememba uvaja možnost, da Unija uvede ukrepe v skladu z Uredbo, zlasti da spodbudi prenehanje kršitve, tudi brez popolne uporabe postopka obravnave za reševanje sporov, kadar tretja država to onemogoča.

Predvideni ukrepi bi bili združljivi z mednarodnimi obveznostmi Unije. Splošno mednarodno javno pravo pod določenimi pogoji, kot sta sorazmernost in predhodno uradno obvestilo, dovoljuje uvedbo protiukrepov, tj. ukrepov, ki bi bili sicer v nasprotju z mednarodnimi obveznostmi oškodovanca v razmerju do države, ki je odgovorna za kršitev mednarodnega prava, in katerih namen je doseči prenehanje kršitve ali odškodnino za kršitev. To običajno mednarodno pravo je v osnutku členov o odgovornosti držav za mednarodne kršitve⁶ kodificirala Komisija za mednarodno pravo, tj. organ Združenih narodov. Načeloma stranka, ki sprejme protiukrepe, ni oproščena izpolnjevanja svojih obveznosti v okviru katerega koli postopka za reševanje sporov, ki se uporablja⁷. Te določbe pomenijo *lex specialis* v razmerju do določb splošnega mednarodnega prava o protiukrepih⁸. Vendar se, kadar odgovorna stranka ne sodeluje v dobri veri v postopkih za reševanje sporov, zaradi česar oškodovanec takih postopkov ne more zaključiti, nujno oživi možnost uporabe protiukrepov v skladu z zahtevami splošnega mednarodnega javnega prava. Komisija za mednarodno pravo navaja, da se navedena možnost oživi, kadar ena od pogodbenic „ne izvaja postopkov za reševanje sporov v dobri veri“ ali „kadar država pogodbenica ne sodeluje pri ustanovitvi ustreznega razsodišča“⁹. To so primeri, v katerih bi se uporabljala sedanja sprememba.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Predlog je v skladu s prednostno nalogo Unije, da učinkovito uveljavlja pravice Unije, ki izhajajo iz mednarodnih trgovinskih sporazumov, v interesu zagotavljanja delovnih mest in spodbujanja rasti v Uniji. Obstoječi skupni zakonodajni okvir prilagaja tem novim razmeram.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog je v skladu z drugimi politikami Unije in ponovno potrjuje zavezanost Unije multilateralizmu in neodvisni obravnavi. Predlog spreminja obstoječo uredbo o izvrševanju, ki je že bila usklajena z drugimi politikami Unije.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na skupno trgovinsko politiko zaradi narave sprejetih ukrepov in zaradi njihovega namena, tj. izvrševanja mednarodnih trgovinskih sporazumov Unije. Materialna pravna podlaga za predlagano spremembo je zato člen 207 PDEU.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Ni relevantno. Skupna trgovinska politika je področje, ki je v izključni pristojnosti Unije. Načelo subsidiarnosti se ne uporablja na področjih, ki so v izključni pristojnosti.

- **Sorazmernost**

Cilj hitre zaščite interesov Unije v okviru mednarodnih trgovinskih sporazumov v primerih, ko tretje države sprejmejo nezakonite ukrepe in hkrati preprečijo postopke za reševanje sporov, je mogoče najboljše doseči s predlagano spremembo uredbe o izvrševanju. Sprememba

⁶ Glej Komisija za mednarodno pravo, *Osnutki členov o odgovornosti držav za mednarodne kršitve*, november 2001, Generalna skupščina, uradni zapisnik, petinpetdeseto zasedanje, Dopolnilo št. 10 (A/56/10), chp.IV.E.1, poglavje II, in zlasti uvodna pripomba (1).

⁷ Prav tam, člen 50.2(a).

⁸ Prav tam, člen 55.

⁹ Prav tam, člen 52(3)(b) in 52(4) ter pripombe (2), (8) in (9).

je omejena na uvedbo dveh novih sprožilcev za ukrepanje Unije in ne presega okvirov, ki so potrebni za doseganje tega cilja. Poleg tega morajo biti ukrepi, sprejeti v skladu z Uredbo, tudi sami sorazmerni. V primerih, ko to ne izhaja iz določb zadevnega mednarodnega sporazuma, sprememba v ta namen dodaja izrecno določbo. To je v skladu z zahtevo splošnega mednarodnega prava, da morajo biti protiukrepi sorazmerni.

- **Izbira instrumenta**

Komisija meni, da je ta zakonodajna sprememba ustrezna, saj spreminja obstoječo Uredbo, ki je že bila sprejeta na podlagi člena 207 PDEU.

3. REZULTATI POSVETOVANJ IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

Ni relevantno.

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Za to pobudo ni bilo opravljeno javno posvetovanje. S predlaganimi spremembami bi se vstavili le novi sprožilci za uporabo Uredbe glede na izredne razmere v STO.

Za sprejetje kakršnega koli ukrepa trgovinske politike v skladu z Uredbo je Komisija že zdaj za vsak posamezni primer uporabe dolžna izvesti zbiranje informacij in upoštevati postopek za izvedbeni akt. Z zbiranjem informacij si bo Komisija prizadevala pridobiti informacije in mnenja zainteresiranih strani glede gospodarskih interesov Unije v posameznih sektorjih, v katerih bi bilo mogoče razmisliti o protiukrepih. Komisija mora informacije upoštevati. Odbor, ustanovljen z Uredbo (EU) 2015/1843¹⁰, bo Komisiji pomagal pri uporabi uredbe o izvrševanju. Odbor je sestavljen iz predstavnikov držav članic Unije.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Ni relevantno. Zadevne podrobnosti so navedene spodaj.

- **Ocena učinka**

Zaradi narave predmeta, tj. izvrševanja in uveljavljanja pravic, ki izhajajo iz mednarodnih trgovinskih sporazumov, ocena učinka za to pobudo ni bila izvedena. Ta predlog nima neposrednega ekonomskega, socialnega ali okoljskega učinka, narava ukrepov, ki se lahko sprejmejo (za vsak primer posebej), pa v nobenem primeru ne omogoča predhodne ocene.

Kot je bilo pojasnjeno zgoraj, je Komisija za sprejetje kakršnega koli ukrepa trgovinske politike že zdaj za vsak posamezni primer uporabe dolžna izvesti zbiranje informacij in upoštevati postopek. Z zbiranjem informacij si bo Komisija prizadevala pridobiti informacije in mnenja zainteresiranih strani glede gospodarskih interesov Unije v posameznih sektorjih.

Predlog obnavlja obveznost Komisije, da po določenem času pregleda področje uporabe Uredbe. Zato bo Komisija lahko ustrezno preučila učinek spremembe.

Poleg tega ta predlog obravnava izredne razmere in zato zahteva hitro ukrepanje.

¹⁰ Uredba (EU) 2015/1843 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. oktobra 2015 o določitvi postopkov Unije na področju skupne trgovinske politike za zagotovitev izvrševanja pravic Unije po mednarodnih pravilih trgovanja, zlasti tistih, ki so dogovorjena v okviru Svetovne trgovinske organizacije (kodificirano besedilo) (UL L 272, 16.10.2015, str. 1).

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

Ni relevantno.

- **Temeljne pravice**

Ni relevantno.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Jih ni.

Predlagana sprememba določa mehanizem za uveljavljanje pravic Unije.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Ni relevantno.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Predlog je omejen na uvedbo omejenega števila sprememb obstoječe uredbe o izvrševanju.

Nove določbe so:

- v členu 3 (Področje uporabe) se dodata točki (aa) in (bb), da se Uniji omogoči sprejetje ukrepov v primerih, ko zaradi nesodelovanja druge stranke ni mogoče začeti postopka za reševanje sporov, in sicer v trgovinskem sporu v okviru Sporazuma o STO oziroma drugih regionalnih ali dvostranskih mednarodnih trgovinskih sporazumov. Kar zadeva spore v okviru Sporazuma o STO, morata biti izpolnjena dva pogoja, in sicer da Unija od odbora STO pridobi odločbo, ki potrjuje pravico EU do ukrepanja, in da ni bil mogoč dogovor o začasni ureditvi za arbitražo pritožb,
- v členu 4 se doda točka (bb), s katero se določi zahteva, da protiukrepi Unije v takih primerih ne presegajo razveljavitve ali omejitve, ki jo povzroči ukrep tretje države. To je že vzpostavljeno v obstoječem okviru z zadevnimi pravili za reševanje sporov in je v skladu z zahtevo splošnega mednarodnega javnega prava, da morajo biti protiukrepi sorazmerni s kršitvijo, zaradi katere se uvedejo,
- člen 10 se spremeni, da se obnovi obveznost Komisije, da po petih letih pregleda področje uporabe Uredbe, vključno z obveznostjo pregleda predlagane spremembe po petih letih.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o spremembi Uredbe (EU) št. 654/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o izvrševanju pravic Unije za uporabo in uveljavljanje pravil mednarodne trgovine**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EU) št. 654/2014 Evropskega parlamenta in Sveta¹¹ določa skupni zakonodajni okvir za izvrševanje pravic Unije, ki izhajajo iz mednarodnih trgovinskih sporazumov, v določenih posebnih primerih.
- (2) Eden od teh primerov se nanaša na mehanizme za reševanje sporov, ustanovljene s Sporazumom o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (v nadaljnjem besedilu: STO) in drugimi mednarodnimi trgovinskimi sporazumi, vključno z regionalnimi ali dvostranskimi sporazumi. Uredba (EU) št. 654/2014 omogoča Uniji, da po zaključku postopka za reševanje sporov prekine obveznosti.
- (3) Vendar navedena uredba ne obravnava primera, kadar ima Unija pravico do ukrepanja v odziv na ukrep, ki ga je sprejela tretja država, vendar je reševanje spora v okviru obravnave blokirano ali kako drugače ni na voljo zaradi nesodelovanja tretje države, ki je navedeni ukrep sprejela.
- (4) Organ STO za reševanje sporov ni mogel zapolniti prostih delovnih mest v Pritožbenem organu. Pritožbeni organ ne more več opravljati svojih nalog od trenutka, ko ima manj kot tri člane. Dokler se ta položaj ne reši ter da bi ohranili bistvena načela in značilnosti sistema STO za reševanje sporov ter procesnih pravic Unije v tekočih in prihodnjih sporih, si Unija prizadeva za dogovor o začasni ureditvi za arbitražo pritožb v skladu s členom 25 Dogovora STO o pravilih in postopkih reševanja sporov (v nadaljnjem besedilu: Dogovor STO o reševanju sporov). Ta pristop je Svet Evropske unije potrdil 27. maja 2019 in 15. julija 2019, Evropski parlament pa ga je podprl v resoluciji z dne 28. novembra 2019. Če članica STO zavrne sklenitev takega dogovora in vloži pritožbo pri neoperativnem Pritožbenem organu, je rešitev spora dejansko blokirana.

¹¹ Uredba (EU) št. 654/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju pravic Unije za uporabo in uveljavljanje pravil mednarodne trgovine ter spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 3286/94 o določitvi postopkov Skupnosti na področju skupne trgovinske politike za zagotovitev izvrševanja pravic Skupnosti po mednarodnih pravilih trgovanja, zlasti tistih, ki so dogovorjena v okviru Svetovne trgovinske organizacije (UL L 189, 27.6.2014, str. 50).

- (5) Na tak način lahko nastane podobna situacija v okviru drugih mednarodnih trgovinskih sporazumov, zlasti regionalnih ali dvostranskih, če tretja država ne sodeluje, kot bi morala za učinkovito reševanje sporov, na primer s tem, da ne imenuje razsodnika, in kadar ni predviden noben mehanizem za zagotovitev učinkovitega reševanja sporov v tej situaciji.
- (6) Zaradi blokiranja reševanja sporov Unija ne bo mogla izvrševati mednarodnih trgovinskih sporazumov. Zato je primerno razširiti področje uporabe Uredbe (EU) št. 654/2014 na take primere.
- (7) V ta namen bi morala imeti Unija možnost, da hitro prekine obveznosti iz mednarodnih trgovinskih sporazumov, vključno z regionalnimi ali dvostranskimi sporazumi, kadar učinkovita uporaba zavezujočega mehanizma za reševanje sporov ni mogoča, ker je tretja država Uniji to onemogočila.
- (8) Primerno je tudi določiti, da bi morali biti taki ukrepi, kadar se sprejmejo za omejitev trgovine s tretjo državo v zadevnih situacijah, sorazmerni z razveljavitvijo ali omejitvijo trgovinskih interesov Unije, ki jo povzročijo ukrepi navedene tretje države, v skladu z obveznostmi Unije, ki izhajajo iz mednarodnega prava.
- (9) Nazadnje bi bilo treba klavzulo o pregledu iz Uredbe (EU) št. 654/2014 podaljšati za dodatno obdobje petih let in bi morala zajemati uporabo predlagane spremembe.
- (10) Uredbo (EU) št. 654/2014 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (EU) št. 654/2014 se spremeni:

- (1) člen 3 se spremeni:
 - (a) vstavi se naslednja točka (aa):

„(aa) po objavi poročila odbora STO, ki je v celoti ali delno potrdilo trditve Evropske unije, če pritožbe v skladu s členom 17 Dogovora STO o reševanju sporov ni mogoče izvesti in če se tretja država ne strinja z začasno arbitražo pritožb v skladu s členom 25 Dogovora WTO o reševanju sporov;“;
 - (b) vstavi se naslednja točka (bb):

„(bb) v trgovinskih sporih v zvezi z drugimi mednarodnimi trgovinskimi sporazumi, vključno z regionalnimi ali dvostranskimi sporazumi, če obravnava ni mogoča, ker tretja država ne sprejme potrebnih ukrepov, da bi bil postopek za reševanje sporov uspešen;“;
- (2) v členu 4(2) se vstavi naslednja točka (bb):

„(bb) kadar se sprejmejo ukrepi za omejitev trgovine s tretjo državo v situacijah iz člena 3(aa) ali člena 3(bb), so taki ukrepi sorazmerni z razveljavitvijo ali omejitvijo trgovinskih interesov Unije, ki jo povzročijo ukrepi navedene tretje države;“;
- (3) člen 10 se spremeni:
 - (a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„Komisija najpozneje do 1. marca 2025 pregleda področje uporabe te uredbe, pri čemer upošteva zlasti spremembe področja uporabe z učinkom z dne [datum začetka veljavnosti te uredbe o spremembi], ukrepe trgovinske politike, ki bi lahko bili sprejeti, in njeno izvajanje, ter o svojih ugotovitvah poroča Evropskemu parlamentu in Svetu.“;

(b) odstavek 2 se spremeni:

(i) v prvem pododstavku odstavka 2 se prvi stavek nadomesti z naslednjim:

„V skladu z odstavkom 1 Komisija opravi pregled z namenom, da se v okviru te uredbe predvidijo dodatni ukrepi trgovinske politike, ki začasno prekinejo koncesije ali druge obveznosti na področju trgovine s storitvami.“;

(ii) drugi pododstavek se črta.

Člen 2

Ta uredba začne veljati [...] dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
Predsednik*

*Za Svet
Predsednik*